

UCHWAŁA Nr XXXI/202/2022
Rady Gminy Czerwonka
z dnia 30 marca 2022 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Czerwonka
na lata 2022-2023

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r., poz. 559 ze zm.), art. 4¹ ust.1, ust.2, ust. 2a, ust.5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119 ze zm.), art. 10 ust. 2 i 2a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r, poz. 2050 ze zm.) Rada Gminy Czerwonka uchwala się, co następuje:

§ 1.

Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Czerwonka na lata 2022-2023 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2022r.

Przewodniczący Rady Gminy

Wiesław Widomski

Uzasadnienie do uchwały
w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2023

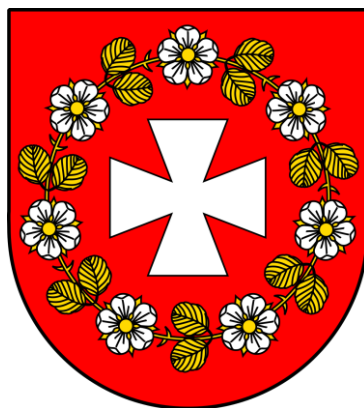
Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r., poz. 2469) wprowadziła do programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii zadania dotyczące przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym. Ponadto na podstawie art. 21 tejże ustawy gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych zachowuje moc nie dłużej niż do 31 marca 2022 r.

W związku z tym, że Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok przyjęty uchwałami Nr XXVIII/183/2021 i Nr XXVIII/184/2021 z dnia 2 grudnia 2021 r. Rady Gminy Czerwonka zachowa moc do 31 marca 2022 r., należy przyjąć kolejny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii zgodnie z zapisami znowelizowanej ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Art. 41 ust.2a tejże ustawy dopuszcza możliwość uchwalenia programu na okres nie dłuższy niż 4 lata. Niniejszy projekt zakłada uchwalenie programu na lata 2022-2023

Załącznik nr 1 do Uchwały nr XXXI /202 /2022

Rady Gminy Czerwonka

z dnia 30 marca 2022 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII
W GMINIE CZERWONKA
NA LATA 2022 - 2023**

I. WPROWADZENIE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, zwany dalej Programem w Gminie Czerwonka, zwaną dalej Gminą na lata 2022-2024, obejmuje lokalną strategię w zakresie rozwiązywania problemów społecznych. Zawarte w niniejszym dokumencie ustalenia wyznaczają również zakres i sposób realizacji innych zadań własnych gminy związanych z problematyką uzależnień i nadużywania substancji psychoaktywnych, a także przeciwdziałaniem przemocy. Główną podstawę prawną Programu stanowią:

- 1) ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119),
- 2) ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050),
- 3) ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249),
- 4) ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876, 2369, z 2021 r. poz. 794, 803, 1981),
- 5) ustawa o zdrowiu publicznym z dnia 11 września 2015 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 1956) oraz ustawa o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw z dnia 17 grudnia 2021 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 2496),
- 6) rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu z dnia 27 grudnia 2007 r. (Dz. U. poz. 1883 oraz z 2010 r. poz. 883),
- 7) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. 2021 r. poz. 642).

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi określa kierunki polityki państwa wobec alkoholu. Reguluje ona w sposób kompleksowy zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wskazuje zadania z tego zakresu oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację. Określa również źródła finansowania tych zadań. Dokument opisuje funkcjonowanie rynku napojów alkoholowych. Reguluje dziedzinę promocji i reklamy napojów alkoholowych, a także formułuje przepisy karne dotyczące obrotu alkoholem i reklamy alkoholu. Wprowadza regulacje dotyczące

postępowania wobec osób nadużywających alkoholu i określa podstawy leczenia odwykowego.

Podmiotami wyznaczonymi przez ustawodawcę do realizacji zadań w przedmiotowym zakresie są organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego. Zadania samorządów gminnych ujmowane są w formie gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, które określają lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z nadużywania alkoholu. Do zadań tych zgodnie z art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi należą:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Program zawiera także propozycje realizacji zadań własnych gminy w zakresie przeciwdziałania narkomanii, określone w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 195). Zadania te wykonuje się poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, a w szczególności:

- 1) działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną prowadzoną w szkołach i placówkach systemu oświaty zgodnie z przepisami wydanymi

na podstawie art. 22 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, a także diagnozę w zakresie występujących w szkołach i placówkach systemu oświaty czynników ryzyka i czynników chroniących przeprowadzoną zgodnie z przepisami tej ustawy¹;

2) pomoc w leczeniu, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych;

3) ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych.

W ramach Programu w szkołach i placówkach systemu oświaty w Gminie będą realizowane w szczególności działania o potwierdzonej skuteczności lub oparte na naukowych podstawach, jak wymaga tego art. 10 ust. 2b ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Prowadzenie takich działań odbędzie się szczególnie w zakresie działalności, o której mowa w art. 10 ust. 2a niniejszej ustawy.

Program w swej konstrukcji merytorycznej jest spójny z założeniami Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 oraz Rekomendacjami PARPA do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2022 roku. Uwzględnia on również zmiany, które zostały wprowadzone na mocy ustawy o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw z dn. 17 grudnia 2021 r.

II. DIAGNOZA LOKALNYCH ZAGROŻEŃ SPOŁECZNYCH

Zgodnie z rekomendacjami Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Program powinien stanowić najlepiej dostosowaną do warunków lokalnych odpowiedź na problemy związane ze spożywaniem alkoholu i zażywaniem narkotyków. Zbieranie informacji na temat tych problemów wynika z konieczności podejmowania działań w oparciu o lokalne potrzeby. W tym celu w 2021 r., została przeprowadzona *Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych w Gminie Czerwonka*, zwana dalej Diagnozą. Pozwala ona zobaczyć jakie są zapotrzebowania na różnego rodzaju działania, a monitorowanie problemów alkoholowych i narkotykowych pozwala na stałą aktualizację zjawisk i ewaluację

¹ OBWIESZCZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 6 sierpnia 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2020 poz. 1449).

Programu. W ramach Diagnozy przeprowadzono badania kwestionariuszowe dorosłych mieszkańców Gminy, uczniów szkół samorządowych oraz sprzedawców napojów alkoholowych. Uzyskane dane pogłębiono za pomocą analizy danych zastanych. Główne wnioski z przeprowadzonej Diagnozy są następujące:

- 1) za najpoważniejsze problemy społeczne występujące na terenie Gminy mieszkańcy uznali: zanieczyszczenia powietrza (53% uważa za bardzo istotny lub istotny), wzrost uzależnień od alkoholu (44% uważa za bardzo istotny lub istotny) oraz bezrobocie (67% uważa za bardzo istotny lub istotny);
- 2) rozpowszechnienie problemu przemocy: co drugi uczeń w ciągu ostatniego roku doświadczył jakiejś formy przemocy (w tym fizycznej, psychicznej, relacyjnej lub seksualnej); wśród dorosłych co dziesiąty mieszkaniec Gminy deklaruje, że ma w swoim otoczeniu osoby doświadczające przemocy w rodzinie;
- 3) spożycie alkoholu przez dzieci i młodzież sytuuje się w przeciętnej krajowej, co oznacza, że co trzeci nastolatek przed 15 rokiem życia próbował już alkoholu, jednak połowa z tych osób spróbowała tylko raz i aktualnie już go nie spożywa (podobna sytuacja dotyczy inicjacji nikotynowej); wśród dorosłych mieszkańców Gminy postawy wobec picia alkoholu sytuują się na średnim poziomie ryzyka – mieszkańcy gminy piją rzadko, jednorazowo spożywając duże ilości alkoholu;
- 4) spożycie narkotyków wśród dorosłych mieszkańców sytuuje się w średniej krajowej, do najczęstszych substancji psychoaktywnych należą marihuana i dopalacze, wśród dzieci i młodzieży nieznaczny odsetek nastolatków przyznał, że miał kontakt z narkotykami;
- 5) wśród potencjalnych uzależnień behawioralnych na szczególną uwagę zasługuje problem uzależnienia od Internetu, prawie połowa mieszkańców sygnalizuje, że problem ten jest powszechnym zjawiskiem, a szczególnie narażone są na to dzieci i młodzież, która spędza dużą część czasu wolnego przed komputerem; popularne są także gry na automatach (co trzeci nastolatek w wieku 14-15 lat gra na tego typu urządzeniach), co stanowi ryzyko uzależnienia od hazardu; wśród dorosłych zjawisko gier na pieniądze jest mniej rozpowszechnione i dotyczy tylko co dziesiątego mieszkańca sytuując się poniżej przeciętnej krajowej;
- 6) co trzeci mieszkaniec Gminy wskazywał na to, że czas pandemii przyczynił się do pogorszenia nastroju;

- 7) co szósty sprzedawca napojów alkoholowych nie dokonuje kontroli wieku w przypadku jego wątpliwości, co budzi uzasadnione wątpliwości o zgodnej z wiekiem sprzedaży alkoholu w Gminie. Co trzeci sprzedawca odnotował w ciągu ostatniego miesiąca próbę zakupu alkoholu przez osobę nieletnią, a ponadto sprzedawcy deklarują wzrost sprzedaży alkoholu w porównaniu z okresem sprzed pandemii.

Niniejszy Program, który w swym zasadniczym kształcie jest kontynuacją programów lat ubiegłych, został uzupełniony o powyższe źródła wiedzy, a także dostosowany do aktualnie obowiązującego ustawodawstwa oraz krajowych i międzynarodowych wytycznych w przedmiotowym zakresie. W procesie jego aktualizacji wzięto również pod uwagę stopień i jakość realizacji zadań Programu implementowanych w Gminie na przestrzeni minionych lat. Stwarza to uzasadnioną nadzieję, że określone tutaj cele, zadania oraz sposoby ich realizacji, okażą się optymalnie dostosowane do potrzeb i zasobów lokalnej społeczności w zakresie przewidzianym ramami Programu. Ważne jest również to, aby realizowane w oparciu o nie projekty cechowały się rzetelnymi przesłankami merytorycznymi do ich podejmowania, a sam proces ich wdrażania bazował na istniejących zasobach instytucjonalnych i osobowych.

III. REALIZACJA PROGRAMU

Realizacja Programu stanowi jedno z zadań własnych Urzędu Gminy Czerwonka (dalej: UG). Zadania Programu będą współrealizowane przez następujące podmioty:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (dalej: Komisja lub GKRPA);
- 2) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Makowie Mazowieckim, a także inne ośrodki specjalistyczne w zakresie uzależnień i profilaktyki, w tym Poradnia Rodzinna (dalej: PCPR);
- 3) ośrodki zdrowia, przychodnie (dalej: OZ);
- 4) Powiatowy Urząd Pracy w Makowie Mazowieckim (dalej: PUP);
- 5) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (dalej: GOPS);
- 6) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (dalej: ZI);
- 7) Powiatowa Komenda Policji (dalej: P);

- 8) sąd rejonowy (dalej: S);
- 9) szkoły i placówki oświatowo-wychowawcze, w tym świetlice środowiskowe (dalej: SZ);
- 10) partnerzy zewnętrzni, w tym organizacje pozarządowe, biznesowe, indywidualni realizatorzy, kluby i stowarzyszenia sportowe działające na terenie Gminy (dalej: PZ),
- 11) kościoły i związki wyznaniowe (dalej: K).

IV. CELE OPERACYJNE PROGRAMU

W ramach programu zostaną zrealizowane następujące cele operacyjne wyznaczające kierunek podejmowanych działań:

- 1) przeciwdziałanie powstawaniu problemów alkoholowych w tym wpływanie na podaż i dostępność alkoholu, inicjowanie działań kontrolnych w zakresie przestrzegania przepisów ustawy;
- 2) zapobieganie powstawaniu problemów związanych z uzależnieniem od substancji psychoaktywnych, a także uzależnieniami behawioralnymi, ograniczenie rozmiarów już istniejących problemów oraz zmiana świadomości społecznej dotyczącej narkomanii, podwyższanie poziomu wiedzy o szkodliwości nadużywania alkoholu oraz patologiiach z tym związanych (przemoc domowa i rówieśnicza) poprzez działalność szkoleniową i edukacyjną; wzrost wiedzy mieszkańców na temat negatywnych konsekwencji sięgania po środki uzależniające;
- 3) kształtowanie postaw preferujących trzeźwość i abstynencję w ramach programów profilaktycznych realizowanych w szkołach;
- 4) działania interwencyjne w stosunku do osób zagrożonych wystąpieniem problemu alkoholowego, które odbywają się w ramach działalności GKRPA;
- 5) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy terapeutycznej;

Powyższe cele są w swoich założeniach zgodne z celem strategicznym Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2025, którym jest *wydłużenie życia w zdrowiu, poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia ludności oraz zmniejszenie nierówności społecznych w zdrowiu*, a także z jego celem operacyjnym nr 2 obejmującym: *Profilaktykę i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych,*

uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi. Cele te będą realizowane za pomocą zadań wyszczególnionych w tabeli w rozdziale nr V.

V. ZADANIA PROGRAMU

Lp.	Działania szczegółowe i sposób realizacji	Realizatorzy zadania	Termin realizacji
1.	<p>Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, osób zagrożonych uzależnieniem od alkoholu, narkotyków oraz osób uzależnionych od czynności (uzależnienia behawioralne).</p>		
	Współpraca z placówkami służby zdrowia w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych i ich rodzin.	GKRPA, OZ	działania ciągłe
	Współpraca z placówkami lecznictwa odwykowego w zakresie leczenia i terapii osób uzależnionych od alkoholu oraz z biegłymi sądowymi w zakresie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.	GKRPA, OZ	działania ciągłe
	Ocena warunków i poziomu świadczonych usług przez podmioty zaangażowane w realizację programu.	GKRPA, UG	działania ciągłe
	Finansowanie usług terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla pacjentów uzależnionych i ich rodzin.	GKRPA, OZ	działania ciągłe
	Realizacja programów profilaktyki alkoholowej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.	GOPS	działania ciągłe
	Dofinansowanie programów psychoterapii uzależnień od alkoholu realizowanych w placówkach odwykowych.	GKRPA, OZ	działania ciągłe
	Dofinansowanie kształcenia pracowników lecznictwa odwykowego.	GKRPA, OZ	działania ciągłe
2.	<p>Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe oraz problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrona przed przemocą.</p>		
	Prowadzenie rozmów motywujących, mających na celu zobowiązanie osób uzależnionych do poddania się leczeniu odwykowemu.	GKRPA	działania ciągłe
	Kierowanie do sądu wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, jeżeli osoba wezwana nie zgodzi się dobrowolnie poddać leczeniu, a wstępne czynności przeprowadzone w sprawie uzasadniają kontynuowanie postępowania uzasadnione jest skierowanie takiej osoby na badanie przez biegłych (psycholog i psychiatra) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia.	GKRPA, S	działania ciągłe
	Pokrycie kosztów biegłych sądowych (psycholog, psychiatra) powołanych do wydawania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.	GKRPA, S	działania ciągłe
	Rozpatrywanie wniosków dotyczących osób nadmiernie pijących alkohol i kierowanie ich po przeprowadzeniu rozmowy do odpowiednich instytucji.	GKRPA	działania ciągłe

	Prowadzenie profilaktyki informacyjnej dotyczącej miejsc pomocy dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i narkotykowym oraz ofiar przemocy w rodzinie.	GKRPA, UG	działania ciągłe
	Współpraca Komisji z pracownikiem socjalnym, dzielnicowym policji, zespołem interdyscyplinarnym w interwencjach domowych w sytuacjach przemocy w rodzinie z wykorzystaniem procedury i dokumentacji "Niebieskiej Karty".	GKRPA, GOPS, P, ZI	działania ciągłe
	Wspieranie procedury "Niebieskiej Karty" przez dofinansowanie szkoleń w tym zakresie.	ZI	działania ciągłe
	Działania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Rozwiązywania Problemów Przemocy w Rodzinie w zakresie: kompleksowego wsparcia rodzin z problemem opiekuńczo-wychowawczym oraz tych, w których dochodzi do przemocy, monitorowanie sytuacji w rodzinach, w których dochodzi do przemocy, gromadzenie informacji dot. miejsc osób, możliwości udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, prowadzenie działań edukacyjnych promujących abstynencję w czasie ciąży, zakup literatury fachowej, czasopism, itp.	ZI	działania ciągłe
	Dofinansowanie programów terapii dla osób współuzależnionych.	GKRPA, PCPR	działania ciągłe
	Dofinansowanie pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób z syndromem Dorosłych Dzieci Alkoholików - pomoc ta może być udzielana w formie grup wsparcia, grup rozwoju osobistego, konsultacji indywidualnych, poradnictwa.	GKRPA, PCPR	działania ciągłe
	Utworzenie na terenie gminy punktu konsultacyjno-informacyjnego mającego na celu udzielanie porad i konsultacji osobom i rodzinom w zakresie uzależnień i przemocy w rodzinie: <ol style="list-style-type: none"> 1) informowanie o formach pomocy osobom dorosłym, dzieciom i młodzieży z problemem uzależnień i przemocy; 2) wykrywanie zagrożeń narkotycznych występujących w rodzinie, 3) uświadomienie członkom rodzin zagrożeń wynikających z alkoholizmu i narkomanii; 4) dokonywanie przez pracowników socjalnych diagnozy sytuacji w rodzinach dotkniętych problemem narkomanii. 	UG, GKRPA, GOPS	działania ciągłe
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych		

Realizacja na terenie szkół rekomendowanych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, a także ich rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowanie go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem alkoholu i substancji psychoaktywnych (nacisk położony na alkohol ze względu na wyniki Diagnozy), a także przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym (w tym m.in. uzależnieniu od Internetu oraz hazardu).	SZ	działania ciągłe
Prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej na terenie gminy w szczególności dla dzieci i młodzieży przez organizowanie spotkań, pogadanek, imprez artystycznych o tematyce profilaktycznej.	SZ, UG	działania ciągłe
Dofinansowanie letniego i zimowego wypoczynku dla dzieci i młodzieży: wycieczki, ognisko, zawody sportowe, kolonie, obozy itp. szczególnie dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych uzależnieniami i problemem przemocy.	SZ, UG	działania ciągłe
Dofinansowanie kosztów dożywiania dla dzieci uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych, w rodzinach, których występują problemy alkoholowe.	SZ, UG	działania ciągłe
Organizacja czasu wolnego, pomoc w odrabianiu lekcji oraz działanie wychowawczo-terapeutyczne łagodzące skutki funkcjonowania w rodzinie z problemem alkoholowym.	SZ	działania ciągłe
Uwzględnienie zagadnień wychowania w trzeźwości do programów profilaktyczno-wychowawczych szkół.	SZ	działania ciągłe
Korzystanie z ofert profilaktycznych teatrów, a także firm szkoleniowych zajmujących się profilaktyką uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych.	PZ	działania ciągłe
Dofinansowanie nauczycielom, pedagogom szkoleń w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów.	SZ, PZ	działania ciągłe
Dofinansowanie do organizacji zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych, w tym zajęć sportowo-rekreacyjnych m.in. kół zainteresowań.	SZ, UG, PZ	działania ciągłe
Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież skierowanych do grup rówieśniczych np. (gazetki, dyskusje z udziałem psychologa itp.)	SZ	działania ciągłe
Umożliwienie młodzieży dostępu do wiedzy fachowej z zakresu uzależnień np. (zakup czasopism, książek, kaset video, materiałów edukacyjnych).	SZ	działania ciągłe
Finansowanie i organizacja rodzinnych imprez profilaktyczno-sportowych.	UG	działania ciągłe
Wspieranie przedsięwzięć turystycznych, wymiany młodzieży, wycieczek, mających na celu promowanie zdrowego stylu życia oraz nabywania umiejętności gospodarowania wolnym czasem.	UG	działania ciągłe

	Prowadzenie stałego systemu informacji o dostępnej na terenie gminy lub powiatu ofercie pomocy w zakresie problemów alkoholowych.	UG, GKRPA	działania ciągłe
	Dofinansowanie i organizacja zajęć profilaktycznych dla dzieci, promujących zdrowy styl życia wspólnie z Gminną Biblioteką Publiczną np. (czytanie terapeutyczne, lektura w profilaktyce uzależnień, zajęcia relaksacyjne z książką, warsztaty pisarskie, różnego rodzaju konkursy i wernisaże tematyczne itp.).	PZ	działania ciągłe
	Prowadzenie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwym kierowcom m. in. nawiązanie współpracy z Policją w celu zwiększenia kontroli trzeźwości, a także współpraca z Policją na rzecz przeciwdziałania narkomanii.	GKRPA, P	działania ciągłe
	Monitorowanie skali problemów alkoholowych w środowisku lokalnym przez przeprowadzanie lokalnych diagnoz.	PZ, UG, GKRPA	działania ciągłe
4.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.		
	Współpraca z bibliotekami szkolną i publiczną na rzecz stale dostępnej literatury z zakresu wiedzy o problemach uzależnień.	SZ, PZ, UG	działania ciągłe
	Współpraca z Kościołem w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Współorganizowanie z udziałem dzieci i młodzieży różnych form zajęć rekreacyjno-sportowych.	K, UG	działania ciągłe
	Pomoc w działalności kuratorów sądowych wykonujących nadzór nad osobami poddanymi leczeniu odwykowemu.	S, UG	działania ciągłe
	Udzielenie wsparcia grupom anonimowych alkoholików w przypadku podjęcia przez nich działalności na terenie gminy.	PZ, UG	działania ciągłe
	Współpraca ze szkołami - dofinansowanie w części imprez służących do aktywnego udziału w życiu lokalnej społeczności np. (rajdy, wycieczki oraz inne formy wypoczynku czynnego).	SZ, UG	działania ciągłe
	Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Makowie Mazowieckim w zakresie dotyczącym pomocy w zatrudnieniu osób leczących się z zespołem uzależnienia od alkoholu.	PUP, UG	działania ciągłe
	Pozyskiwanie wolontariuszy do pomocy w realizacji Programu.	UG	działania ciągłe
	Współpraca z innymi instytucjami oraz organizacjami niewymienionymi w programie zajmującymi się rozwiązywaniem problemów alkoholowych.	UG, PZ	działania ciągłe
	Zorganizowanie lokalnej kampanii edukacyjnej z udziałem dzieci i młodzieży np. Propagowania zdrowego stylu życia.	UG	działania ciągłe
	Współpraca z instytucjami na szczeblu powiatowym w sprawie wspólnego wykonywania zadań w zakresie przeciwdziałania patologiom społecznym.	UG, PZ, PCPR, PUP, OZ	działania ciągłe

	Finansowanie szkoleń: członkom Komisji, nauczycielom, pracownikom służby zdrowia, policjantom w związku z realizacją zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	UG, GKRPA, OZ, P	działania ciągłe
	Udział w ogólnopolskich akcjach Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, mających na celu zaprzestanie sprzedaży napojów alkoholowych nieletnim i nietrzeźwym.	GKRPA, UG	działania ciągłe
	Współpraca z przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie; sądem, prokuraturą, policją.	UG, S, P	działania ciągłe
5.	Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.		
	Przestrzeganie wprowadzonych uchwałą Rady Gminy zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży alkoholu.	GKRPA, UG	działania ciągłe
	Opiniowanie wniosków przez Komisję w sprawie zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z uchwałą Rady Gminy osobom zwracającym się o wydanie zezwolenia.	GKRPA, UG	działania ciągłe
	Kontrola przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi przez upoważnionych przez Wójta Gminy członków Komisji.	GKRPA	działania ciągłe
	Organizacja szkoleń dla sprzedawców i właścicieli punktów prowadzących sprzedaż alkoholu.	GKRPA, PZ	działania ciągłe
	Podejmowanie działań interwencyjnych wobec podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych, prowadzących promocję i reklamę napojów alkoholowych oraz łamiących zakaz sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym. W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych Gmina może podejmować interwencję oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny, czyli występować z aktem oskarżenia bezpośrednio do sądu z pominięciem prokuratora.	GKRPA, UG, P, S	działania ciągłe

	Przeprowadzenie kontroli w zakresie: 1) zgodności prowadzonej sprzedaży napojów alkoholowych z ważnym zezwoleniem, 2) przestrzeganie warunków ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, 3) przestrzeganie warunków ustawy i zasad sprzedaży określonych w uchwałach Rady Gminy, 4) przeprowadzenie wrywkowej kontroli prawdziwości składanych oświadczeń o wysokości obrotu napojami alkoholowymi przez pracownika Urzędu Gminy, 5) stałe analizowanie wyników kontroli i interwencji policji wobec łamania przepisów ustawy, 6) występowanie z wnioskiem o cofnięcie wydanego zezwolenia na sprzedaż alkoholu.	GKRPA, UG, P	działania ciągłe
6.	Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego obejmować będzie		
	Świadczenie pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.	GOPS	działania ciągłe

VI. ŹRÓDŁA I ZASADY FINANSOWANIA ZADAŃ PROGRAMU

Finansową podstawę realizacji Programu stanowią dochody gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

VII. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW MIEJSKO GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I UZALEŻNIEŃ

Za wykonywanie zadań wynikających z art 4¹ ust. 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. oraz realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymują wynagrodzenie jak niżej:

1. Wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów

Alkoholowych jest wypłacane za każdy udział w posiedzeniu Komisji oraz za przeprowadzenie kontroli podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z następującymi zasadami:

- a. wynagrodzenie to wynosi 120,00 zł brutto;
 - b. wynagrodzenie płatne jest za każde posiedzenie i kontrolę na podstawie listy obecności zatwierdzonej przez Przewodniczącego Komisji;
 - c. zwrot kosztów podróży służbowych poza teren Gminy przysługuje na zasadach przysługujących pracownikowi z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.
2. Wynagrodzenie członków Komisji finansowane jest z budżetu gminy na zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.

VIII. MONITORING ORAZ EWALUACJA PROGRAMU

Systematyczne monitorowanie sytuacji w zakresie uzależnień od alkoholu i narkotyków dostarcza informacji do planowania działań profilaktycznych oraz oceny ich skuteczności. System monitorowania stanowi zaplecze informacyjne dla podmiotów realizujących zadania z zakresu rozwiązywania problemów uzależnień. Monitorowanie zjawisk związanych z uzależnieniami na terenie Gminy polegają w szczególności na:

- a) ewaluacji realizowanych działań;
- b) analizie sprawozdań z realizacji poszczególnych zadań;
- c) przygotowywaniu przez GKRPA sprawozdań dla Rady Gminy;
- d) przygotowanie rocznej informacji (sprawozdania) o zrealizowanych lub podjętych w ubiegłym roku zadaniach z zakresu zdrowia publicznego dla PARPA (formularz G1) oraz Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (zgodnie z art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym).

Monitorowaniem programu zajmować się będzie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we współpracy z pozostałymi realizatorami Programu.

Wskaźniki monitoringu:

- a) liczba osób objętych terapią;
- b) liczba osób objętych działaniami pomocowymi m.in.: współuzależnieni, dzieci z grup ryzyka, osoby zagrożone wykluczeniem społecznym;
- c) liczba dzieci, młodzieży i dorosłych objętych działaniami profilaktycznymi, edukacyjnymi i informacyjnymi;

- d) liczba rodziców objętych programami profilaktyki uniwersalnej;
- e) liczba nauczycieli biorących udział w szkoleniach z zakresu profilaktyki uzależnień;
- f) liczba odbiorców projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe i inne instytucje;
- g) liczba osób przyjętych przez punkt konsultacyjny;
- h) liczba kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych;
- i) liczba wszczętych procedur „Niebieskich Kart”.

Ewaluacja Programu obejmuje systematyczne, konsekwentne zbieranie danych oraz ich analizę i interpretację, w celu sprawdzenia czy działania zaplanowane w Programie zostały przeprowadzone zgodnie z założeniami. Ewaluacja ta może dotyczyć zarówno wyników danego działania, jak też procesu jego implementacji. Ponadto analiza przebiegu realizacji poszczególnych działań w ramach Programu ułatwia zaplanowanie dalszych działań i interpretację efektów ewaluacji wyników Programu. Ewaluacja Programu powinna mieć charakter ciągły i być dokonywana zarówno przez jego realizatorów, jak też ewaluatorów zewnętrznych.